

Bratislava 11. 12. 2023

Zdravotnú poisťovňu od roku 2024 zmení viac ako 146-tisíc poistencov, najviac sa rozhodlo pre ZP Dôvera. Benefity i nekalé praktiky aj v tohtoročnej kampani.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) v tomto roku eviduje 173 531 prihlášok na zmenu zdravotnej poisťovne (ďalej aj „ZP“). Akceptovaných bolo predbežne 146 401 prihlášok, neakceptovaných bolo 27 130, počet neakceptovaných prihlášok oproti minulému roku klesol. Hlavným dôvodom neakceptácie prihlášky bolo jej späťvzatie, ktoré mohli poistenci tento rok vykonať až do konca októbra a duplicitne podané prihlášky do viacerých zdravotných poisťovní.

Obrázok 1: Prehľad podaných neakceptovaných a akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1.1.2024

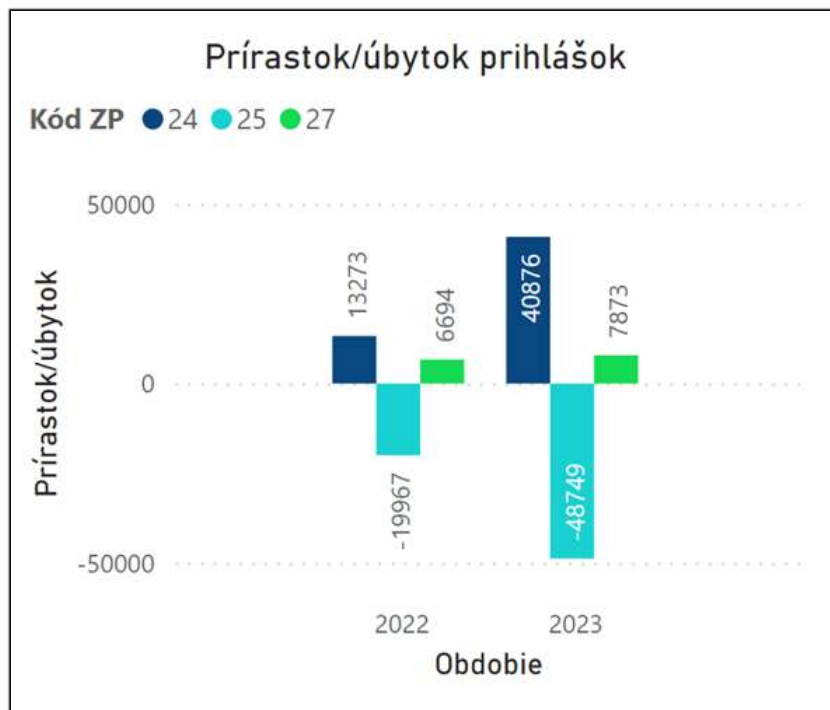
Kód ZP	Názov ZP	Podané prihlášky	Neakceptované prihlášky	Akceptované prihlášky do ZP	v %
24	DÔVERA zdravotná poisťovňa, a.s.	87723	11758	75965	51,89%
25	Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.	36423	5961	30462	20,81%
27	Union zdravotná poisťovňa, a.s.	49385	9411	39974	27,30%
Celkovo		173531	27130	146401	100,00%

Obrázok 2: Prehľad akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1.1.2024 vyjadrené ako presun prostriedkov medzi jednotlivými ZP

zo ZP	Názov ZP	do 24	do 25	do 27	Odhlásení poistenci	Prírastok/úbytok poistencov
24	DÔVERA zdravotná poisťovňa, a.s.		19159	15930	-35089	40876
25	Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.	55167		24044	-79211	-48749
27	Union zdravotná poisťovňa, a.s.	20798	11303		-32101	7873
Celkovo		75965	30462	39974	-146401	0

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Obrázok 3: Prehľad akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1.1.2024 (rok 2023) v porovnaní na predchádzajúce obdobie (rok 2022)

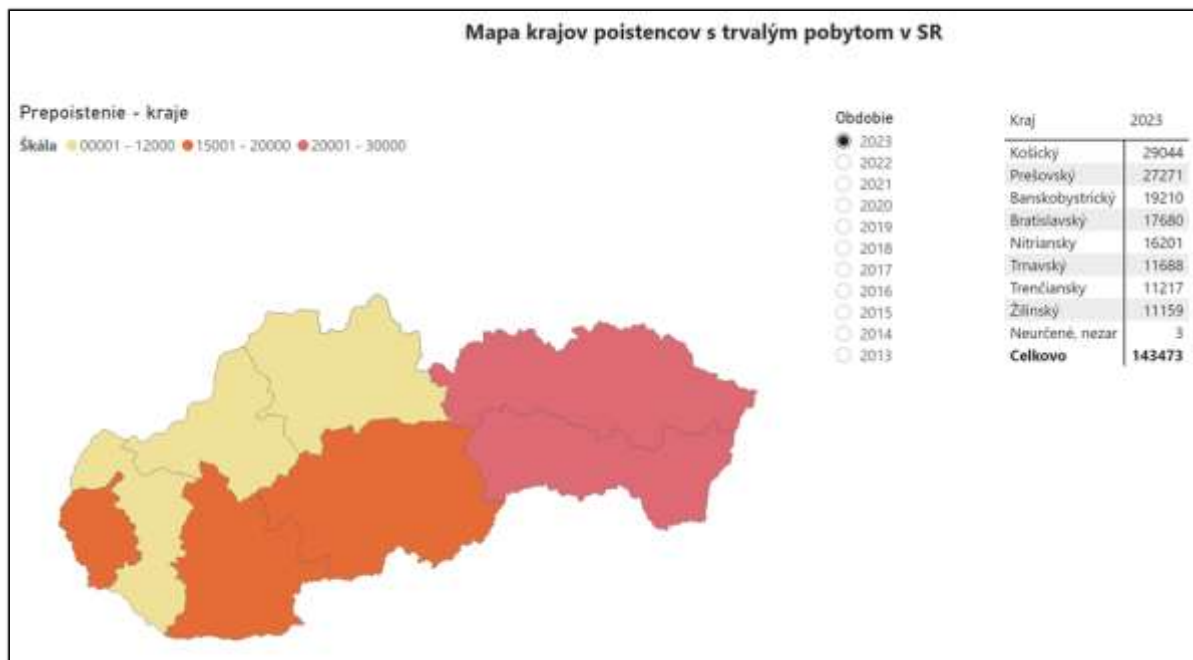

Benefity a nekalé praktiky

Významnú úlohu pri prepoistení zohrali jednotlivé benefity, ktoré zdravotné poisťovne svojim poistencov ponúkali. Išlo napríklad o doplatky za lieky, príspevky na zuby, okuliare a pod., ale aj o nefinančné nadštandardné služby - napr. odvoz pacienta kdekoľvek v rámci SR, na ktoré nemá poistenec nárok z verejného zdravotného poistenia. Podľa dostupných údajov zdravotné poisťovne vynaložili na finančné benefity len za prvý polrok roku 2023 celkovo takmer 30 mil. eur. Pre porovnanie uvádzame, že za celý rok 2021 to bolo takmer 29 mil. eur a za rok 2022 viac ako 40 mil. eur. Z týchto údajov jednoznačne vyplýva, že finančné prostriedky vynakladané zdravotnými poisťovňami práve na tieto benefity majú každoročne stúpajúcu tendenciu. Iné krajiny EÚ takéto vynakladanie zdrojov a praktiky nemajú povolené.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

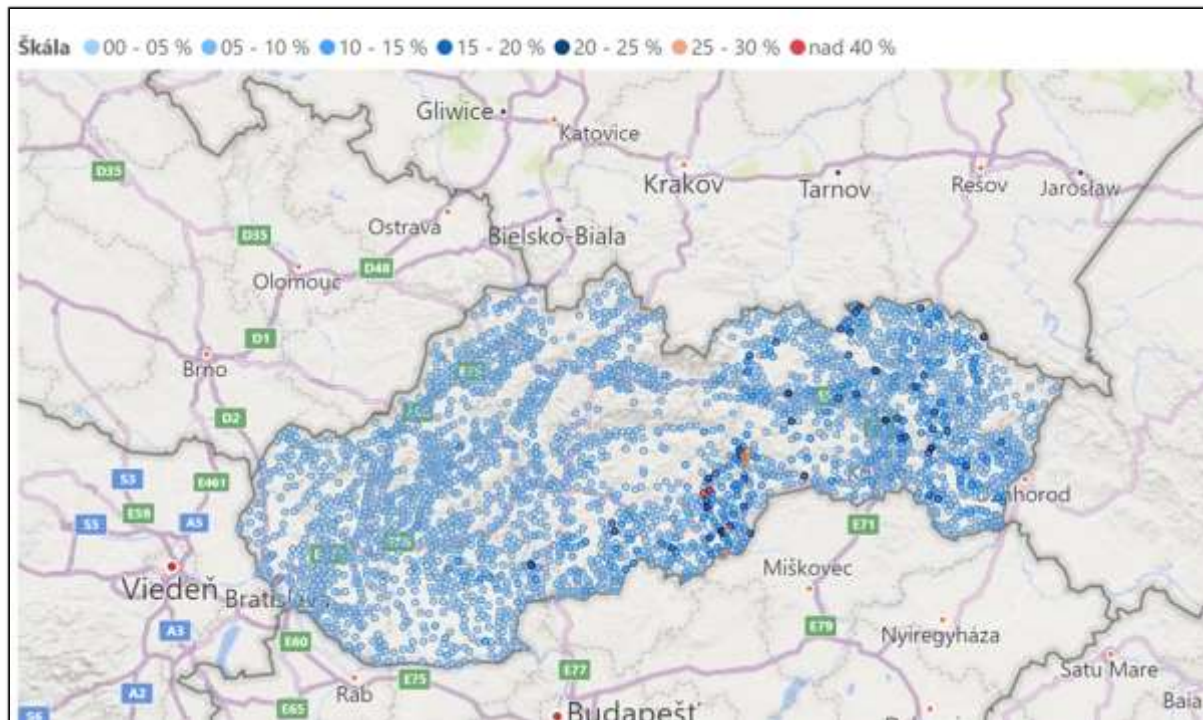
Obrázok 4: Prehľad akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1.1.2024 podľa krajov:
(Prihlášky podané poistencami s trvalým pobytom v SR)

V minulosti úrad opakovane informoval o nekalých praktikách zo strany agentov zdravotných poisťovní. Medzi tieto praktiky patrí prepoistenie bez vedomia poistenca, poskytovanie klamlivých alebo zavádzajúcich informácií v procese náboru nových poistencov, ale aj poskytovanie peňažnej odmeny poistencovi za podpis prihlášky. Nekalé praktiky sú vo vysokej miere používané v marginalizovaných komunitách, teda medzi tými najzraniteľnejšími. Úrad aktuálne eviduje od viacerých poistencov z týchto marginalizovaných skupín čestné vyhlásenia, v ktorých uvádzajú, že za podanie prihlášky na zmenu zdravotnej poisťovne prijali peňažné plnenie od osoby konajúcej za zdravotnú poisťovňu. Tieto podnety úrad momentálne preveruje, keďže mohlo dôjsť k porušeniu zákona. Po ich vyhodnotení pristúpi k prípadným ďalším krokom vo vzťahu k príslušnej zdravotnej poisťovni a bude informovať opätovne aj Generálnu prokuratúru SR.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Obrázok 5: Grafické zobrazenie obcí na mape Slovenska s farebným rozlíšením podľa podielu prepoistených voči populácii obce

Podobne ako v minulých rokoch, obce s najväčším pomerom prepoistení na počet obyvateľov sú v najchudobnejších regiónoch Slovenska a často ide o obce s vysokým percentom rómskej populácie (podľa atlasu rómskych komunít až do 90 %). V obci Sása (okres Revúca) sa v tomto roku prepoistilo takmer 48 %, v obci Lipovec (okres Rimavská Sobota) sa prepoistilo takmer 42 % obyvateľov.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Obrázok 6: Top 10 obcí s najväčším pomerom prepoistení voči počtu obyvateľov obce

Škála/Okres/Obec	Počet prihl.	Počet obyv.	%
☐ nad 40 %	139	302	46,03
☐ Revúca	102	213	47,89
Sása	102	213	47,89
☐ Rimavská Sobota	37	89	41,57
Lipovec	37	89	41,57
☐ 25 - 30 %	621	2314	26,84
☐ Rožňava	381	1406	27,10
Slavoška	37	133	27,82
Roštár	182	670	27,16
Kobeliarovo	135	500	27,00
Petrovo	27	103	26,21
☐ Rimavská Sobota	240	908	26,43
Janice	89	314	28,34
Barca	151	594	25,42
☐ 20 - 25 %	107	437	24,49
☐ Rimavská Sobota	16	65	24,62
Budikovany	16	65	24,62
☐ Trebišov	91	372	24,46
Kravany	91	372	24,46
Celkovo	867	3053	28,40

Úrad rovnako preveruje nekalý nábor poistencov prostredníctvom tretích osôb na základe mandátnych zmlúv alebo zmlúv o sprostredkovaní s fyzickými osobami alebo právnickými osobami za peňažnú odplatu alebo za nepeňažnú odmenu. V tejto súvislosti úrad podal podnet Národnej banke Slovenska vo veci vykonania dohľadu, či neprichádza k porušovaniu činnosti tejto tretej osoby ako finančného sprostredkovateľa, resp. finančného poradcu, ktorý má povinnosť konať v zmysle etického kódexu pre komerčné poisťovne, keďže takúto činnosť obvykle vykonávajú súbežne.

Napriek zmenám legislatívy, ktorých cieľom bolo tieto praktiky obmedziť, ako aj prísľubu predstaviteľov zdravotných poisťovní, že ukončia spoluprácu s „agentmi“, ktorí takéto praktiky v minulosti používali, aktuálne čísla o prepoisťovaní v tomto roku ukazujú, že sa tento problém nepodarilo úplne odstrániť. Z údajov vyplýva, že z 26-tisíc tzv. často prepoisťovaných poistencov¹ sa v tomto roku opätovne prepoistilo

¹ Ide o skupinu poistencov, ktorí sa za posledných 10 rokov, t. j. v rokoch 2012-2022 prepoistili 6 a viackrát, pričom prepoistenie v roku 2022 znamená, že podali prihlášku na zmenu zdravotnej poisťovne od 1. 1. 2023.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

takmer 11-tisíc, čo predstavuje 41 %. Najviac týchto poistencov sa prepoistilo do Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s. (VšZP) a do Union zdravotnej poisťovne, a. s. (ZP Union), obe tieto poisťovne zaznamenali po 4-tisíc prihlášok často prepoisťovaných poistencov. Do Dôvera zdravotnej poisťovne, a. s. (ZP Dôvera) sa ich prepoistilo približne 3-tisíc.

Obrázok 7: Počty prihlášok často prepoisťovaných poistencov za rok 2023

Obdobie	Počet prepoistení	Často prepoisťovaní poistenci	Prihlášky často prepoisťovaných poistencov
☒ 2023	6+	26 021	10 636
24 DÔVERA	6+	26 021	2 883
27 Union	6+	26 021	3 886
25 VšZP	6+	26 021	3 867

Z grafu v prílohe je zrejmé, že kým VšZP bola najaktívnejšia koncom roka 2022, agenti ZP Union oslovovali často prepoisťovaných poistencov najmä v letnom období roku 2023, keď prepoisťovacia kampaň vrcholila.

Vzhľadom na zmenu príslušnej legislatívy, poistenci, ktorí podali prihlášku na zmenu zdravotnej poisťovne do 30. 9. 2023 (t. j. zmena od 1. 1. 2024), mali tento rok prvýkrát ešte možnosť do 31. 10. 2023 vziať podanú prihlášku späť, ak chceli ostať poistencami svojej terajšej zdravotnej poisťovne. Celkom bolo v tomto roku podaných 20 157 späťvzatí podanej prihlášky. Zákonnú možnosť podať späťvzatie prihlášky aj v priebehu októbra, teda v prvom mesiaci po ukončení prepoisťovacej kampane, podľa údajov k 31. 10. 2023 využilo 11 415 poistencov.

„Úrad má pri zistených porušeníach zákona v rámci prepoistenia rozbehnuté viaceré správne konania voči všetkým trom zdravotným poisťovniam, na základe ktorých im budú uložené sankcie“ uzavrel riaditeľ sekcie dohľadu nad zdravotným poistením Mgr. Marián Béreš, MPH.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Obrázok 8: Grafické znázornenie, ako sa prepoisťovanie skupiny 26-tisíc tzv. často prepoisťovaných poistencov vyvíjalo v čase

